

Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

IV Всеукраїнської науково-практичної on-line-конференції
(Суми, 21–22 листопада 2019 року)

У двох частинах

Частина 1

Суми
Сумський державний університет
2019

4. Руснак А.В., Карнаушенко А.С., Петренко В.С. Страхування ризиків сільськогосподарських підприємств в Україні. Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Економічні науки». №19.– 2018. С. 5–10.

УДК 658:1

Кравченко Валерій Васильович

магістр

Науковий керівник:

Бухтіарова Аліна Геннадіївна

к.е.н.

Сумський державний університет, м. Суми

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДІВНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ

Основою технічного переоснащення економіки України є машинобудування. Зараз вітчизняне машинобудування сильно відстає від рівня розвитку цієї галузі у більшості країн світу. Основними причинами відставання є знос обладнання, низька рентабельність, низька інноваційна активність, відсутність фінансування та інвестицій тощо.

Продукцію, виготовлену машинобудівними підприємствами, залежно від ринку, на який вона орієнтована, можна поділити умовно на такі групи: важке машинобудування, тракторне та сільськогосподарське машинобудування, залізнична техніка, автомобільна промисловість, електротехніка, приладобудування та верстатобудування.

Промисловість важкого машинобудування в Україні представлена заводами на яких виробляються машини і обладнання для вугільної, нафтогазової, металургійної, гірничодобувної та хімічної промисловості. Можливості національних підприємств важкого машинобудування базуються

на потужностях підприємств, які були створені ще за СРСР та пріоритетом діяльності яких була вузька область виробництва традиційних продуктів.

Значні ризики неплатоспроможності великої кількості підприємств машинобудівної галузі України спричинені підвищенням рівня кредитного навантаження на ці підприємства внаслідок нестабільності ситуація в країні, а також через досить тривалий термін окупності обладнання.

На розвиток галузі негативно вплинули тенденції в металургійній галузі, що зменшило обсяг продажів. Причиною цих явищ є зростання ціни на продукцію через зростання ціни на сировину та паливо-мастильні матеріали.

Серед низки галузей машинобудування найнижчі темпи розвитку має сільськогосподарське машинобудування, яке, як правило, зазвичай займає лідируючі позиції серед дотаційних галузей економіки. Особливістю сільськогосподарського машинобудування в Україні є мала конкурентоспроможність на ринку, викликана низькою якістю виробництва продукції, а також пряма залежність попиту на сільськогосподарську техніку. Ми вважаємо, що саме проведення глибокої і всебічної заміни обладнання і поліпшення виробничих потужностей виведе сільськогосподарське машинобудування на більш високий рівень розвитку і покращить ситуацію в цій сфері виробництва.

Тенденції розвитку машинобудування в Україні можна дослідити за допомогою аналізу основних показників виробничої діяльності підприємств цієї сфери. Флагманом у галузі важкого машинобудування України є ПАТ «Азовмаш» (м. Маріуполь, Донецька область). Загальний стан розвитку промисловості та машинобудування зокрема дає можливість сформувати середньозважений індекс промислового виробництва, який розраховується за даними розподілу валової доданої вартості різних видів діяльності та індивідуальних показників кожного товару машинобудівної промисловості (рис. 1).

Отже, індекс промислової продукції немає стійкої тенденції до зростання як для підприємств машинобудування, так і для промисловості в цілому. При

цьому у 2018 році спостерігається значне зменшення даного показника для підприємств машинобудування до рівня 101,6 %, а в галузі промисловості цей показник навпаки зріс до 101,6 % [3].

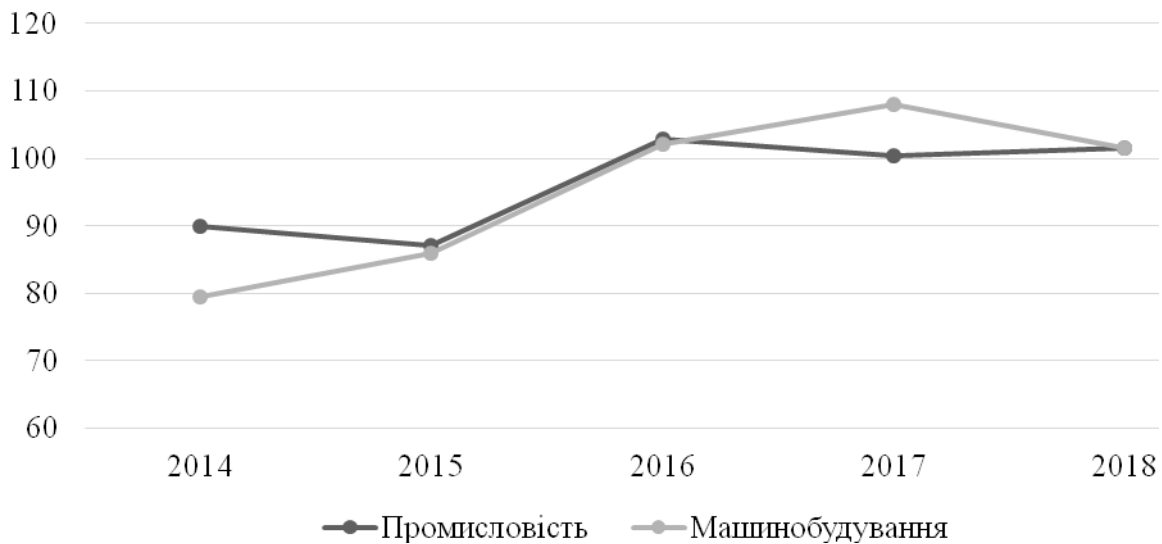

Рисунок 1 – Динаміка Індексу промислової продукції за період 2014-2018 рр., у % до попереднього року [1]

Ситуація 2018 року свідчить про зменшення обсягів виробництва (у грошовому вираженні) відносно обсягу промислового виробництва в попередньому періоді, що є негативною тенденцією. Обсяги реалізованої продукції підприємств всієї промисловості та галузі машинобудування представлено на рис. 2.

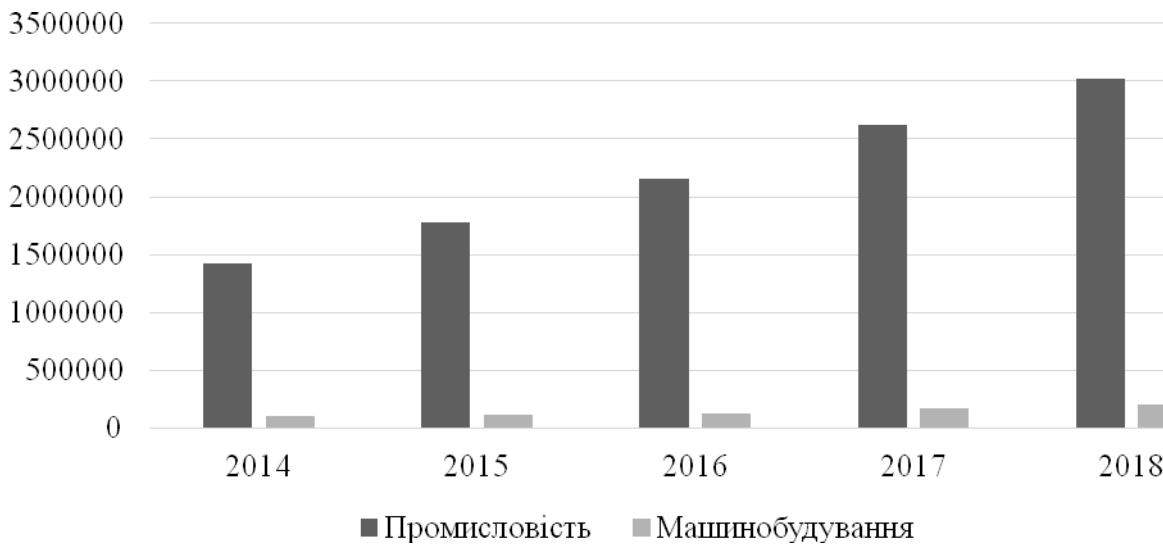

Рисунок 2 – Обсяг реалізованої промислової продукції (товарів, послуг) за 2014-2018 рр., млн. грн.

Так, за період 2014-2018 рр. обсяг реалізованої продукції промисловості в загальному значенні збільшився на 1589248,4 млн. грн., або на 111 %. Крім того обсяг реалізованої продукції підприємств машинобудування у 2018 році порівняно з 2014 роком також збільшився. Так, у 2018 році підприємства машинобудівного комплексу виробили продукцію в обсязі 207204,1 млн. грн., що на 105279,4 млн. грн. (на 103 %) більше, ніж у 2014 році [2].

Такі тенденції пов'язані передусім як зі зміною кон'юнктури ринку, так і з інфляційними процесами, що відбуваються в Україні [4, с. 17].

Негативний фактор для національних машинобудівних компаній – це імпортна продукція, яка надходить на внутрішній ринок України.

Таким чином, можна виокремити низку проблем, що значною мірою впливають на машинобудівний комплекс України:

- нестабільна політична та економічна ситуації в країні;
- значне фізичне та моральне погіршення логістичної підтримки компаній;
- низька прибутковість та висока участь збиткових компаній;
- недостатня увага при використанні у виробництві енергозберігаючих та низьковитратних технологій;

- відсутність інвестицій та фінансового забезпечення;
- витрачання фінансових коштів не на вітчизняні розробки, а на закупівлю вже підготовленої техніки та програмного забезпечення, виготовленого закордоном;
- невідповідність національної продукції світовим стандартам якості – низькі екологічні показники та якість виробів;
- високі податкові ставки та зміни законодавства України;
- низька платоспроможність населення, що суттєво впливає на слабкий попит на внутрішньому ринку;
- високі відсоткові ставки як для виробників, так і для споживачів продукції даної галузі;
- зниження привабливості інвестицій через високі інвестиційні ризики.

Список використаних джерел

1. Індеси промислової продукції в Україні у 2010-2019 роках. Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Герасимчук В. Г. Тенденції розвитку машинобудівного комплексу України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. № 19. С. 75-79.
3. Пігуль Н. Г. Сучасний стан та перспективи розвитку машинобудівного комплексу України. *Часопис Мукачівського державного університету*. 2018. № 15. С. 444-449.
4. Дикань В.Л. Комплексний підхід до управління стійким розвитком підприємств машинобудування. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2015. № 49. С. 11–18.